

Nr 109.

Ankom till riksdagens kansli den 24 maj 1917 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts två särskilda propositioner angående driftkostnader under år 1918 för statens domäner ävensom två i ämnet väckta motioner.

I en till riksdagen den 13 januari 1917 avlåten till jordbruksutskottet hänvisad proposition nr 26 har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att

dels från och med år 1918 i gällande avlöningsstat för domänstyrelsen ej mindre uppföra ytterligare två kvinnliga biträden av andra lönegraden och fyra kvinnliga biträden av första lönegraden, en var med i statsrådsprotokollet angivna avlöningsförmåner, än även upptaga anslagsposten till arvoden åt amanuenser och biträden m. m. under förändrad beteckning: »Till arvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare samt vikariatsersättningar» med ett till 56,300 kronor förhöjt belopp, till följd varav statens slutsumma kommer att höjas från 168,600 kronor med inalles 18,200 kronor till 186,800 kronor;

dels förklara, att, därest kvinnligt biträde, som vid ingången av år 1918 är anställt hos domänstyrelsen och befordras till innehavare från samma tid av någon av de nyinrättade ordinarie biträdesbefattningarna, omedelbart före sin befordran mot fast arvode utfört arbete av motsvarande eller jämförlig beskaffenhet därstädes, biträdet må äga

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 10 saml. 65 häft. (Nr 109.)

att för åtnjutande av löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid, biträdet utfört sådant arbete vid ämbetsverket; samt

att i övrigt skola å de nya kvinnliga biträdesbefattningarna äga tillämpning de allmänna villkor och bestämmelser, som gälla för biträdesbefattningar å vissa domstolars, ämbetsverks och myndigheters stater;

dels, med godkännande av de i statsrådsprotokollet gjorda beräkningar i fråga om kostnader för domänstyrelsen och för statens jordbruksdomäner samt, beträffande kostnaderna för statens skogsdomäner, i avbidan på den särskilda proposition härom, som Kungl. Maj:t må komma att avlåta till riksdagen, såsom driftkostnader under år 1918 för statens domäner *förslagsvis* beräkna ett belopp av 16,100,000 kronor, att utgå av domänfondens avkastning;

dels ock medgiva, att av domänfondens avkastning för år 1917 må av Kungl. Maj:t användas 2,700 kronor för höjning under samma år av arvodena åt amanuenser å domänstyrelsens ordinarie skogsbyråer samt kameralbyrå, 450 kronor till dylik arvodeshöjning åt amanuensen å styrelsens extra skogsbyrå samt 600 kronor till vikariatsersättningar under år 1917 å sistnämnda byrå.

Vidare har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 23 april 1917 avlåten likaledes till jordbruksutskottet hänvisad proposition nr 274 under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet för samma dag föreslagit riksdagen att

dels godkänna det av chefen för jordbruksdepartementet framlagda förslaget till avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal att tillämpas från och med år 1918 ävensom förklara, att de villkor och bestämmelser, som nu gälla för åtnjutande av de i avlöningsstaten för skogsstaten för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningsförmåner, skola vara gällande även i fråga om avlöningarna å den nya staten;

dels medgiva, att för år 1918 tillfälligt lönetillägg må i enlighet med de av departementschefen tillstyrkta grunder utgå till ordinarie kronojägare och tillsyningsmän samt årsförordnade extra kronojägare och andra årsförordnade extra bevakare;

dels medgiva, att från och med den dag Kungl. Maj:t bestämmer resekostnads- och traktamentsersättning må till ordinarie och extra befattningshavare vid skogsstaten ävensom skogsskoleföreståndare och skogsrättare utgå av domänfondens avkastning enligt gällande resereglemente med iakttagande av de modifikation och särskilda bestämmelser Kungl. Maj:t må föreskriva, dock under villkor att, därest denna förändring av Kungl. Maj:t bestämmes att inträda under loppet av innevarande år, den del av för befattningshavare bestämda respenningar,

som belöper på tiden från och med sagda dag till årets slut, icke må till honom utgå;

dels medgiva, att ersättning för expeditionslokal må i huvudsaklig överensstämmelse med de av departementschefen tillstyrkta grunder av domänfondens avkastning utgå till överjägmästare från och med år 1918 samt till revirförvaltare, biträdande jägmästare, skogsingenjörer, biträdande skogsingenjörer och skogsskoleföreståndare från och med den 1 oktober 1917;

dels godkänna de i statsrådsprotokollet gjorda beräkningar i fråga om kostnader för statens skogsdomäner under år 1918;

dels, vid bifall ej mindre till vad som slutligt föreslagits i propositionen nr 26 angående driftkostnader under år 1918 för statens domäner än även till vad nu föreslagits i fråga om beräklandet av driftkostnaderna under samma år för skogsdomänerna, såsom driftskostnader för statens domäner under år 1918 *förslagsvis* uppföra ett belopp av 16,100,000 kronor, att utgå av domänfondens avkastning;

dels ock medgiva, att till innehavarna av sex från och med år 1917 inrättade kronojägarbefattningar inom Värmlands län må av domänfondens avkastning för år 1917 såsom tjänstgöringspenningar under innevarande år utgå, utöver i staten upptaget belopp av 500 kronor, ytterligare 100 kronor till en var.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen nr 154 i första kammaren av herr *Barthelson* och nr 463 i andra kammaren av herr *Holm*, vari hemställts,

Motioner.

att riksdagen — under förutsättning att det i nådiga propositionen nr 274 framförda förslaget rörande ändrade grunder för reseersättnings utgående åt skogsstatspersonalen vinner bifall i huvudsak — ville hos Kungl. Maj:t göra framställning, att de tjänstemannagrupper av den förvaltande personalen, som genom kommissionens förslag skulle komma att vidkännas nedsättning i nu utgående löneförmåner och reseersättningar, måtte hållas skadeslösa genom ett på lämpligt sätt avvägt, tillfälligt utgående årligt lönetillskott;

att riksdagen ville besluta att det i nådiga propositionen föreslagna lönetillägget åt den bevakande skogsstatspersonalen måtte utgå även för år 1917; samt

att riksdagen vid beslut om ändrade grunder för reseersättnings utgående till skogsstatspersonalen måtte för den *bevakande* personalen

följa det förslag, som av de skogssakkunnige för södra och mellersta Sverige framlades den 17 december 1915.

Såsom driftkostnader för år 1917 för statens domäner har 1916 års riksdag förslagsvis uppfört ett belopp av 10,927,000 kronor att utgå av domänfondens avkastning.

Till grund för detta beslut hava lagts beräkningarna rörande driftkostnaderna under sistnämnda år, nämligen:

I. Kostnader för domänstyrelsen:

avlöningsstat för styrelsen	kronor	168,600	
extra skogsbyrå hos styrelsen	»	14,100	
ålderstillägg åt styrelsens personal	»	11,000	
pensionering av styrelsens personal	»	2,000	
anställande av extra amanuenser och bi-träden hos styrelsen samt renskrivning m. m.	»	9,600	
styrelsens expenser	»	18,000	
rese- och traktamentsersättning åt styrelsens personal	»	6,000	
tryckning av styrelsens årsberättelse	»	5,000	234,300

II. Kostnader för statens skogsdomäner:

skogsstatens ordinarie personal	kronor	1,578,650	
ålderstillägg åt skogsstatens personal	»	125,000	
pensionering av skogsstatens personal	»	65,000	
förnyelsefond för återväxtkostnader	»	1,350,000	
egentliga förvaltningskostnader		7,665,950	10,784,600
Avgår: anslag för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna och Särna socken.....	»	170,000	
anslag för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland	»	102,400	272,400
			10,512,200

III. Kostnader för statens jordbruksdomäner:

avlöning åt domänintendenter	kronor	35,500	
resekostnader vid domänförvaltningen	»	45,000	
övriga med förvaltningen av jordbruks- domänerna förenade kostnader	»	100,000	180,500
		<hr/>	
		Summa kronor	10,927,000.

Enligt Kungl. Maj:ts i nu förevarande propositioner gjorda framställningar skulle driftkostnaderna för förvaltningen av statens domäner under år 1918 komma att beräknas på följande sätt:

I. Kostnader för domänstyrelsen:

avlöningsstat för styrelsen.....	kronor	186,800	
extra skogsbyrå hos styrelsen.....	»	15,300	
ålderstillägg åt styrelsens personal	»	12,000	
pensionering av styrelsens per- sonal.....	»	2,300	
anställande av extra amanuenser och biträden hos styrelsen samt renskrivning m. m.	»	9,600	
styrelsens expenser	»	18,000	
rese- och traktamentsersättning åt styrelsens personal	»	6,000	
tryckningskostnader för styrelsen	»	9,500	kronor
		<hr/>	
			259,500.

II. Kostnader för statens skogsdomäner:

skogsstatens ordinarie personal	kronor	1,386,300
ålderstillägg åt skogsstatens personal ...	»	125,000
pensionering av skogsstatens personal ...	»	65,000
tillfällig löneförbättring	»	180,000
reseersättningar	»	820,000
ersättning för expeditiionslokal	»	35,100
förnyelsefond för återväxtkostnader	»	1,750,000
egentliga förvaltningskostnader	»	11,708,600
		<hr/>
		kronor 16,070,000

Avgår

a) ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i lapp- markerna och Särna soc- ken med Idre kapellag	kr. 200,000		
b) ordinarie anslag för till- syn å enskildas skogar i Västerbottens och Norr- bottens läns kustland ... »	130,000		
c) extra anslag för sistnämnda ändamål..... »	80,000	410,000	15,660,000

III. Kostnader för statens jordbruksdomäner:

avlöning åt domänintendenter	kronor	35,500	
resekostnader vid domänförvaltningen .	»	45,000	
övriga med förvaltningen av jordbruks- domänerna förenade kostnader.....	»	100,000	180,500
		Summa kronor 16,100,000.	

Av de sålunda meddelade tablåerna framgår, att för år 1918 ifrågasättes en ökning, utöver vad för innevarande år beräknats, av driftkostnaderna för statens domäner med tillsammans 5,173,000 kronor.

Förändringarna i de olika anslagsposterna kunna sammanfattas sålunda.

I. Kostnader för domänstyrelsen:

		Ökning.	Minskning.
å posten: avlöningsstat för styrelsen	kronor	18,200	—
» » extra skogsbyrå hos styrelsen.....	»	1,200	—
» » ålderstillägg åt styrelsens personal	»	1,000	—
» » pensionering av » »	»	300	—
» » tryckningskostnader för styrelsen (ny).....	»	9,500	—
varav emellertid 5,000 kronor förut uppförts under rubriken »tryckning av styrelsens årsberättelse» och 2,500 kronor ingått i posten »avlöningsstat för styrelsen».			
Ökningen utföres med	»	4,500	—
Summa kronor		25,200	—

II. Kostnader för statens skogsdomäner:		Ökning.	Minskning.
å posten: skogsstatens ordinarie personal	kronor	—	192,350
» » tillfällig löneförbättring (ny).....	»	180,000	—
» » reseersättningar (ny).....	»	820,000	—
» » ersättning för expeditionslokal (ny)	»	35,100	—
» » förnyelsefond för återväxtkostnader	»	400,000	—
» » egentliga förvaltningskostnader	»	4,042,650	—
Summa kronor		5,502,950	192,350.

Sålunda $5,502,950 - 192,350 = 5,310,600$ kronor.

Avgående poster förete följande ökning:

a) Ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna och Särna socken med Idre kapellag	kronor	30,000
b) Ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland.....	»	27,600
c) Extra anslag för sistnämnda ändamål (nytt)	»	80,000
Summa kronor		137,600.

Ökningen alltså $5,310,600 - 137,600 = 5,173,000$ kronor.

I. Kostnader för domänstyrelsen.

Den nu gällande staten för domänstyrelsen fastställdes av riksdagen år 1908, varefter ändringar och tillägg till densamma skett åren 1911, 1912, 1913 och 1915, så att den numera har följande utseende.

	K r o n o r				
	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	
Generaldirektören och chefen ...	7,000	3,000	1,000	11,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
5 byråchefer	25,000	12,500	3,000	40,500	
1 ombudsman och fiskal	3,600	1,800	400	5,800	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 1:a gradens tjänsteman	2,200	1,500	300	4,000	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
9 1:a gradens tjänstemän	19,800	13,500	2,700	36,000	
1 kvinnligt biträde av andra lönegraden	900	550	150	1,600	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
2 kvinnliga biträden av andra lönegraden	1,800	1,100	300	3,200	
1 kvinnligt biträde av första lönegraden	700	350	150	1,200	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
6 kvinnliga biträden av första lönegraden	4,200	2,100	900	7,200	
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	
1 »	700	350	150	1,200	
Till arvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare, vikariatsersättning samt tryckningskostnader	—	—	—	46,100	
Summa kronor	—	—	—	168,600	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

Beträffande kostnaderna för domänstyrelsen har departementschefen till berörda statsrådsprotokoll för egen del anfört följande:

»Såsom av den ovan meddelade staten för domänstyrelsen framgår, finnas å densamma upptagna 10 ordinarie kvinnliga skrivbiträden.

Sammansättningen av de utgiftsbehov, som beräknats skola tillgodoses genom anslaget å 46,100 kronor till arvoden åt amanuenser och biträden m. m., har under årens lopp undergått åtskilliga förändringar, vilka medfört såväl sänkningar som höjningar av anslagets belopp. Ehuru nämnda beräkningar endast använts såsom grundval för anslagsbeloppets bestämmande och icke kunna anses hindra anslagets fria användande för de avsedda ändamålen inom ramen av totalbeloppet, vill jag för att underlätta bedömandet meddela, hur anslaget med iakttagande av de för riksdagen tid efter annan framlagda beräkningarna nu synes vara sammansatt.

Amanuenser: (1908: 21,600; 1913: — 1,600; 1915: + 2,400 =)	kronor 22,400
Extra biträden: (1908: 10,800 + 4,000 = 14,800; 1912: — 11,200; 1913: + 2,800 =)	» 6,400
Tryckningskostnader (1908: del av kostnad för extra biträden)	» 2,500
Byggnadsplaners m. m. granskning	» 2,000
Flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare	» 4,000
Vikariatsersättning	» 8,800
Summa kronor 46,100.	

Det bör därjämte erinras, att utanför staten finnes anvisat ett extra anslag å 9,600 kronor för anställande av extra amanuenser och biträden hos domänstyrelsen samt renskrivning m. m., varjämte vid behov ytterligare medel av domänfondens avkastning härtill anvisats av Kungl. Maj:t.

Vad de nu gjorda framställningarna om ändringar i domänstyrelsens ordinarie stat beträffar vill jag anföra följande.

Då hos domänstyrelsen för närvarande stadigvarande sysselsättas icke mindre än 20 kvinnliga biträden utöver de 10, som äro upptagna å styrelsens stat, och det enligt vad domänstyrelsen anført visat sig, att sagda antal av 30 utgör ett minimum för att arbetet inom styrelsen under nuvarande förhållanden skall kunna fortgå någorlunda normalt, samt då ingen anledning finnes att antaga, att behovet av dylika biträden skall komma att väsentligt minskas, finner jag mig böra understödja förslaget, att sex nya kvinnliga biträdesbefattningar upptagas såsom ordinarie i staten. Även efter denna uppflyttning kommer nästan

halva antalet kvinnliga biträden att hava endast extra befattning. Mot förslaget, att två av de nya biträdena hänföras till andra lönegraden, har jag med hänsyn till de av domänstyrelsen anförda skälen icke något att erinra.

I likhet med domänstyrelsen och på grund av de skäl denna styrelse anfört anser jag det nödvändigt, att arvoden höjas för de amanuenser, av vilka kräves skoglig utbildning, nämligen å styrelsens skogsbyråer. De större inkomster, som erbjudas sådana unga män vid viss tjänstgöring i lokalförvaltningen, göra det naturligtvis svårt för styrelsen att till dessa tjänster förvärva och behålla personer med de kvalifikationer, som äro önskvärda för arbetets behöriga gång, särdeles som detta arbete numera i hög grad ökats. Dessa amanuenser hava sex timmars daglig tjänstgöringstid. Lika lång tjänstgöring har även den å styrelsens kameralbyrå anställde amanuensen, och på grund därav bör även denne, som är jurist, erhålla samma arvode. De å övriga byråer samt fiskalskontoret anställda amanuenserna hava blott 3—3½ timmars daglig tjänstgöring. Den av domänstyrelsen nu föreslagna arvodestillökningens belopp ger mig icke anledning till erinran. Till amanuenser skulle alltså behöva årligen beräknas inalles 25,200 kronor. I likhet med styrelsen anser jag det önskvärt, att sagda arvodestillökning må kunna utgå redan under år 1917, men kan icke tillstyrka, att medel beredas för sådan ökning från tidigare tidpunkt än den 1 april, då det lärer kunna antagas, att riksdagen fattat beslut i frågan. Härför erfordras 2,700 kronor, och bör riksdagens medgivande begäras till användning av 1917 års avkastning av domänfonden för detta ändamål.

Mot att 16,000 kronor i avrundat tal avses till arvoden åt extra kvinnliga biträden har jag icke något att erinra. Beloppet är beräknat för 14 biträden med ett medelarvode av 95 kronor per månad.

Vad styrelsen föreslagit beträffande medel för de övriga ändamål, som böra tillgodoses från det å styrelsens stat upptagna anslaget till arvoden åt amanuenser och biträden m. m. ger mig i två avseenden anledning till erinran.

Då styrelsen uppgivit, att de till vikariatsersättningar beräknade medlen, 8,800 kronor, visat sig lämna avsevärt överskott, synas de kunna utan olägenhet nu beräknas något lägre. Ifall de sättas till jämnt 8,000 kronor, blir beloppet i allt fall nära 1,800 kronor större än utgifterna för dylika ersättningar under år 1915 och torde lämna tillräcklig tillgång till vikariatsarvoden, även om vikarier skulle kunna anskaffas i väsentligt större utsträckning än hittills. Till avlönande av vikarier å den nyinrättade extra skogsbyrån torde detta anslag däremot icke böra, såsom

domänstyrelsens yttrande innebär, användas, utan lärar det få anses vara avsett allenast för vikarier åt den personal, som avlönas från medel å den ordinarie staten. Anslaget till den extra skogsbyrån torde emellertid på grund härav tarva en mindre förhöjning. Härtill återkommer jag senare.

Den andra erinringen gäller att, då nu ändring sker i detta anslag i staten, det synes lämpligt att ur densamma utesluta tryckningskostnaderna och sammanföra dem med det extra anslaget till tryckning av styrelsens årsberättelse. Dessa kostnader växla betydligt och äro svåra att beräkna. Det kan knappast vara riktigt, att, om dessa kostnader bliva högre än som beräknats, medel måste beredas genom inknappning å andra utgifter från anslaget i den ordinarie staten.

Jag vill därjämte anmärka, att år 1908 särskilda arvoden till extra vaktmästare icke beräknades utan synas hava ingått bland flitpenningarna, vilka ju upptogos till så pass högt belopp som 4,000 kronor.

Enligt vad jag nu tillstyrkt skulle utgifterna från ifrågavarande anslagspost alltså kunna upptagas på följande sätt, varvid jag emellertid vill framhålla, att det här endast gäller en beräkning.

Amanuenser	kronor 25,200
Kvinnliga biträden.....	» 16,000
Arvode åt extra vaktmästare	» 2,100
Byggnads- och täckdikningsplaners granskning	» 3,000
Flitpenningar åt extra tjänstemän och vaktmästare	» 2,000
Vikariatsersättningar.....	» 8,000

Summa kronor 56,300.

Den ordinarie statens anslag till arvoden åt amanuenser och biträden m. m. skulle alltså härigenom höjas från 46,100 kronor med 10,200 kronor, varjämte ur anslagets beteckning orden »vikariatsersättning samt tryckningskostnader» skulle ersättas med orden: »samt vikariatsersättning».

Genom denna höjning samt uppförandet i staten av sex nya ordinarie kvinnliga biträdesbefattningar med ovan av tillstyrkta avlönningar, medförande en ökad utgift å staten av 8,000 kronor, skulle staten inalles ökas med 18,200 kronor och dess slutsumma bliva 186,800 kronor. Staten skulle få följande utseende:

	K r o n o r				
	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	
Generaldirektören och chefen.....	7,000	3,000	1,000	11,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
5 byråchefer	25,000	12,500	3,000	40,500	
1 ombudsman och fiskal.....	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 1:a gradens tjänsteman	2,200	1,500	300	4,000	
9 1:a gradens tjänstemän	19,800	13,500	2,700	36,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 kvinnligt biträde av andra lönegraden	900	550	150	1,600	
4 kvinnliga biträden av andra lönegraden	3,600	2,200	600	6,400	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
1 kvinnligt biträde av första lönegraden	700	350	150	1,200	
10 kvinnliga biträden av första lönegraden	7,000	3,500	1,500	12,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
1 »	700	350	150	1,200	
Till arvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplanersgranskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare samt vikariatersättning	—	—	—	56,300	
Summa kronor	—	—	—	186,800	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

Extra skogsbyrå.

Domänstyrelsen.

Domänstyrelsen har vidare hemställt, att den vid 1916 års riksdag inrättade extra skogsbyrån måtte få fungera även under år 1918. Då amanuensen å denna byrå borde åtnjuta samma arvodesförmåner, som övriga skogligt utbildade amanuenser, erfordrades en anslagsökning för byrån med 600 kronor, varigenom kostnaderna för byrån för år 1918 skulle uppgå till 14,700 kronor. Styrelsen ansåge dylikt arvodes-tillägg böra utgå redan under år 1917.

Anslag till den extra skogsbyrån behövs även för år 1918. Mot anslagets höjning med 600 kronor för beredande av ökat amanuens-arvode har jag ej någon erinran. Beträffande dylikt arvode för de tre sista kvartalen av innevarande år med 450 kronor bör särskild framställning göras, liksom jag anförde ifråga om de från anslaget å styrelsens stat avlönade amanuenserna med sex timmars daglig tjänstgöring.

Under åberopande av vad jag förut anförde angående vikariatersättning åt befattningshavare å den extra skogsbyrån vill jag föreslå, att för beredande av dylik ersättning anslaget till byrån höjes med 600 kronor. Sådan ersättning behövs även för år 1917 och bör särskild framställning göras till riksdagen att härtill använda medel från sist-nämnda års avkastning av domänfonden.

Inalles bör sålunda anslaget till den extra skogsbyrån för år 1918 upptagas till 15,300 kronor.

Domänstyrelsen har ifrågasatt höjningar för år 1918 i anslagen till ålderstillägg från 11,000 till 12,000 kronor och till pensionering av styrelsens personal från 2,000 till 2,300 kronor. Med anledning härav vill jag tillstyrka, att det förra anslaget höjes till 12,000 kronor och att det senare ökas till 2,300 kronor.

Ålderstillägg
åt och pen-
sionering av
domänstyrel-
sens personal.

Domänstyrelsen har vidare anförde, att det vore att påräkna, att under vissa delar av året eller för särskilda arbeten och utredningar tillfälliga extra såväl manliga som kvinnliga biträden påfordrades. Då renskrivningsarbetet också i och med en ökad omfattning av styrelsens affärsverksamhet fått ett större omfång, och detta icke enbart kunde utföras å styrelsens skrivbyrå, bland annat på grund av brist på utrymme för flera maskinskriverskor, måste en avsevärd del av detta arbete utföras utom ämbetsverket. Styrelsen ansåge därför, att för dessa ändamål samma belopp, som funnes anvisat för år 1917 eller 9,600 kronor, borde upptagas även för år 1918.

Extra amanu-
enser och bi-
träden hos
domänstyrel-
sen samt ren-
skrivning
m. m.

Då jag tillstyrkt upptagande i den ordinarie staten av sex kvinnliga biträden för en kostnad av 8,000 kronor samt beräknat för extra kvinnliga biträden från det å styrelsens stat upptagna anslaget till arvoden åt amanuenser och biträden ett belopp av 16,000 kronor, eller tillhoppa 24,000 kronor, under det att förut därtill beräknats såsom disponibelt — förutom nu ifrågavarande extra anslag — allenast ett belopp av 6,400 kronor å den ordinarie staten, kunde det förefalla, som om en viss ned-sättning av nämnda extra anslag borde kunna ske. Emellertid hava de

hittills tillgängliga medlen visat sig i hög grad otillräckliga och Kungl. Maj:t har måst anvisa ytterligare medel såsom fyllnad i nu ifrågavarande extra anslag. Den 24 november 1916 anvisades sålunda av domänfondens avkastning icke mindre än 14,500 kronor såsom tillskott för samma år. Med hänsyn härtill och i betraktande av styrelsens starkt ökade verksamhet kan jag icke förorda någon nedsättning i anslaget, utan torde det fortfarande böra upptagas med 9,600 kronor.

Domänstyrel-
sens expenser
samt rese- och
traktaments-
ersättning åt
styrelsens
personal.

I anslagen till domänstyrelsens expenser, 18,000 kronor, samt till rese- och traktamentsersättning åt styrelsens personal, 6,000 kronor, har domänstyrelsen nu icke ifrågasatt någon ändring och torde dessa anslag därför böra upptagas med oförändrade belopp.

Trycknings-
kostnader för
domän-
styrelsen.

Såsom förut framhållits ingå i den ordinarie statens anslag till arvoden åt amanuenser och biträden m. m. medel till bestridande av andra tryckningskostnader för domänstyrelsen än för årsberättelsen. Sagda medel äro hittills beräknade till 2,500 kronor men hava nu föreslagits höjda till 3,500 kronor. För årsberättelsen har hittills upptagits ett extra anslag av 5,000 kronor, som nu begärts ökat till 6,000 kronor. Såsom jag förut anfört anser jag alla dessa tryckningskostnader böra utgå från ett gemensamt anslag, och torde därtill nu böra upptagas ett belopp av 9,500 kronor.

Kostnaderna för domänstyrelsen under år 1918 har sålunda beräknats på följande sätt:

avlöningsstat för styrelsen	kronor	186,800
extra skogsbyrå hos styrelsen	»	15,300
ålderstillägg åt styrelsens personal	»	12,000
pensionering av styrelsens personal	»	2,300
anställande av extra amanuenser och biträden hos styrelsen samt renskrivning m. m.	»	9,600
styrelsens expenser	»	18,000
rese- och traktamentsersättning åt styrelsens personal...	»	6,000
tryckningskostnader för styrelsen	»	9,500

Summa kronor 259,500»

II. Kostnader för statens skogsdomäner.

Beträffande kostnaderna för statens skogsdomäner har departementschefen anfört följande:

»Då jag nu för egen del går att yttra mig i dessa frågor, vill jag först, med beklagande att omständigheterna hindrat att redan nu framlägga förslag till en välbehövlig lönereglering för skogsstatens hela personal, framhålla, att en sådan reglering, vilken bör äga rum med tagen hänsyn bland annat till likartade förhållanden inom de övriga affärsdrivande verken, nödvändigtvis kräver ingående och omsorgsfull utredning och prövning. Det lär därför vara oundvikligt, att densamma uppskjutes ännu någon tid, i avvaktan på lönekommissionens förslag därom. I betraktande av dels vikten att för skötseln av statens dyrbara skogstillgångar fortfarande kunna förvärva och bibehålla en verkligt dugande och av verksamheten intresserad personal och dels den skarpa konkurrens om framför allt de bästa förmågorna, som presteras från enskilda skogsägare, vilka ofta bjuda väsentligt högre avlöningar, är det emellertid i hög grad önskligt, att dessa förhållanden bliva så snart som möjligt reglerade på ett tillfredsställande sätt. Innan dess synes man vara nödsakad framgå med specialreformer, såsom lönekommissionen ock föreslagit.

Vad då först beträffar frågan om tillfällig löneförbättring finner jag den av lönekommissionen framhållna omständigheten, att de befattningshavare vid statens järnvägar, postverket och telegrafverket, som äro närmast jämställda med jägmästare och skogsingenjörer, fortfarande kvarstå å den lönenivå, som fastslogs genom löneregleringar, ungefär samtida med den år 1908 för skogsstaten vidtagna och ännu gällande, utgöra hinder för att nu medgiva nämnda skogstjänstemän dylik löneförbättring. Enahanda är förhållandet beträffande skogsskoleföreståndare, men då dessa icke avlönas från statens domäners fond utan från ordinarie anslag under nionde huvudtiteln, har frågan om deras avlöning icke någon betydelse i detta sammanhang.

För ordinarie kronojägare, tillsyningsmän och skogsrättare har lönekommissionen däremot tillstyrkt beviljandet av tillfälligt lönetillägg med 250 kronor, då befattningshavaren uppbär hyresersättning, och med 200 kronor, då han innehar bostad in natura. Beträffande skogsrättarna gäller vad nyss sades angående skogsskoleföreståndarna, och bör därför frågan om deras avlöning nu lämnas å sido. Kommissionens förslag ifråga om ordinarie kronojägare och tillsyningsmän vill jag tillstyrka vad beträffar år 1918, men kan med hänsyn till de av riksdagen under

senare tid tillämpade principer för beviljande av dylika lönetillägg icke förorda, att sådant lönetillägg beviljas dem redan för innevarande år.

Vad beträffar extra kronojägare och andra extra bevakare har kommissionen ansett tillfälligt lönetillägg böra utgå till dem, som äro årsförordnade. Härutinnan instämmer jag med kommissionen. Kommissionen har för dessa föreslagit samma tilläggsbelopp, 250 kronor, som för ordinarie kronojägare och tillsyningsmän med hyresersättning, men har därvid förutsatt, att de genom brevet den 17 december 1915 för dem bestämda arvodesbeloppen icke bleve förändrade. Såsom domänstyrelsen i sitt utlåtande framhållit har emellertid genom brevet den 6 oktober 1916 avlöningen till ifrågavarande extra bevakare höjts. Kommissionen har utgått från att deras arvode skulle med 100 kronor understiga ordinarie kronojägarers i motsvarande del av landet begynnelselön och tjänstgöringspenningar samt att de skulle hava rätt till två arvodestillägg å 75 kronor efter respektive 5 och 10 år, varemot hyresersättning icke skulle utgå till dem och ej heller fri bostad åtnjutas. Skillnaden mellan beloppet av extra och ordinarie bevakares begynnelseavlöning var alltså, att de förra dels hade ett 100 kronor lägre arvode, dels icke åtnjoto hyresersättning å 100 kronor (eller fri bostad), och nämnda skillnad uppgick sålunda till 200 kronor. Sedan extra bevakare intjänat båda arvodestilläggen, utgjorde skillnaden mellan hans avlöning och ordinarie bevakares begynnelseavlöning endast 50 kronor. Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 6 oktober 1916 må årsarvode till extra kronojägare eller extra bevakare utgå med samma belopp som ordinarie kronojägarers begynnelselön och tjänstgöringspenningar inom motsvarande del av landet. Skillnaden består alltså nu endast i den ordinarie kronojägarers hyresersättning å 100 kronor eller fria bostad. Enär den extra befattningshavarens arvodestillägg samtidigt inskränktes till ett — som dock må utgå redan efter tre år —, blir numera skillnaden efter detta arvodestilläggs intjänande allenast 25 kronor gent emot den ordinarie begynnelseavlöning. Den sålunda skedda höjningen synes böra medföra den jämkning i lönekommissionens förslag beträffande den årsförordnade extra personalen, att det extra lönetillägget för denna personal icke bestämmes högre än till 200 kronor. Eljest skulle efter arvodestilläggets intjänande en dylik extra kronojägare erhålla, tillfälligt lönetillägg å 250 kronor inräknat, 25 kronor högre avlöning än begynnelseavlöningen för ordinarie kronojägare, som uppbär 100 kronor i hyresersättning och 200 kronor i tillfälligt lönetillägg. Avlöningens i allt fall för bestridande av de nödvändiga levnadskostnaderna jämförelsevis låga belopp samt den omständigheten, att dessa extra befattningshavare skola utöva tillsyn

och förmenskap över en ofta rätt stor arbetsstyrka, vars arbetsinkomst särskilt under nuvarande förhållanden kan vara ganska hög, synas mig utgöra fullt skäl att icke för dem ytterligare sänka beloppet av det tillfälliga lönetillägget.

Kommissionen har beräknat det erforderliga beloppet på grund av 1917 års avlöningar till $125,050 + 66,000 = 191,050$ kronor. Om härifrån avdragas 50 kronor för 264 extra kronojägare och andra extra bevakare med 13,200 kronor, blir beloppet 177,850 kronor. För år 1918 orde det böra upptagas till i runt tal 180,000 kronor.

Vad därefter beträffar frågan om reseersättning åt skogsstatspersonalen har lönekommissionen härom lämnat en synnerligen utredande framställning. Jag finner mig i allt väsentligt kunna ansluta mig till kommissionens uttalade åsikter och framlagda förslag. I likhet med kommissionen anser jag sålunda denna fråga nu böra ordnas icke blott provisoriskt utan på ett sätt, som innebär en verklig och fullständig lösning. I sådant avseende finner jag kommissionen hava framlagt övertygande skäl för ett omedelbart och fullständigt avskaffande av det nuvarande systemet med fasta respenningar samt användande i stället av ett system, innebärande ersättning enligt resereglementet med vissa modifikationer. Jag förbiser visserligen ingalunda, att detta system kommer att icke oväsentligt öka arbetet med granskning av reseräkningar och törhända även medföra rätt stort arbete med prövning av besvärsmål angående reseersättningsfrågor, men i likhet med norrländska skogsvårdskommittén och lönekommissionen måste jag anse dessa olägenheter vara jämförelsevis underordnade gent emot den ökade eggelse till att vistas ute i skogarna och nedlägga ett intresserat arbete å skogsskötseln, som förslaget åsyftar och enligt min mening även innefattar. Den motsatta åsikt om förslagets innebörd härutinnan, som framförts av kronojägarförbundet, synes grunda sig på avfattningen av vissa detaljbestämmelser.

Vad de närmare bestämmelserna rörande rese- och traktamentsersättningen angår, bör det tillkomma Kungl. Maj:t att besluta därom, och det torde därför vara överflödigt att nu ingå i detaljer i detta hänseende, utan lärers frågan böra få anstå, till dess riksdagen beslutat angående den principiella frågan om respenningarnas fullständiga avskaffande och utbytande mot rese- och traktamentsersättning. Jag vill emellertid redan nu uttala, att jag i stort sett finner lönekommissionens förslag till modifikationer och detaljbestämmelser väl motiverade och ägnade att vinna godkännande. Detta gäller bland annat den föreslagna särskilda ersättningen för hållande av velociped och skidor. Med hänsyn

till vad dels domänstyrelsen och dels kronojägarförbundet anfört kunna emellertid möjligen vissa jämkningar finnas befogade. Särskilt anser jag avdrag å dagtraktamente för nattkvarter i staten tillhörig kronostuga eller skogskoja ej böra krävas. För övrigt vill jag med anledning av kronojägarförbundets skrift framhålla, att den föreslagna reformen naturligtvis ingalunda är avsedd att försämra ställningen för kronojägarna utan tvärtom åsyftar att genom att ge dem full ersättning för deras kostnader, även när dessas belopp överskrider det nuvarande respenninganslaget, öka deras intresse för verksamhet i skogen och därigenom befrämja en god skogsvård. Då utredningen visar, att de nuvarande respenninganslagen endast för 10 procent av samtliga kronojägare kunna beräknas hava räckt till kostnadernas bestridande och i övriga fall bristen alltså måst fyllas av avlöningsmedel samt att kommissionens förslag innebär i genomsnitt en årlig ökning av 331 kronor för kronojägarna och 624 kronor för tillsyningsmännen, synes förbättringen för det överväldigande flertalet av dessa befattningshavare vara oförneklig och ganska betydande. Därest i något enstaka fall förhållandet kan bli annorlunda, torde det bero på särskilda omständigheter. Något medgivande för kronojägare att efter eget val få i stället bibehålla de nuvarande respenningarna kan jag icke tillstyrka.

Såsom kommissionen föreslagit böra samma grunder för reseersättning gälla den extra som den ordinarie personalen. Vad skogsskoleföreståndarna angår böra ävenledes samma grunder tillämpas å dem. Då de nuvarande respenningarna enligt ett för 1914 års senare riksdag framlagt förslag tillerkändes dem, motiverades detta med deras tillsyn över de åt skolorna anslagna övningsskogarna, och som dessa skogar tillhöra domänfonden, samt skogsskoleföreståndarna i avseende å samma skogar äro likställda med revirförvaltare, anser jag sagda reseersättningar nu böra beräknas såsom driftkostnad för domänfonden. Enahanda bör förhållandet vara i fråga om skogsrättarna, därest de skulle företaga tjänsteresor i skolrevirets ärenden.

I likhet med lönekommissionen anser jag ifrågavarande förändring böra inträda så snart som möjligt. Då emellertid riksdagens beslut först måste avvaktas samt därefter bestämmelser om det nya reseersättnings-systemet utfärdas, lär det icke med visshet kunna beräknas, att dessa bestämmelser skola vara färdiga att, såsom kommissionen föreslagit, erhålla tillämpning från och med den 1 juli 1917, utan lär förändringen böra få inträda vid den tidpunkt, Kungl. Maj:t bestämmer.

Till följd av förändringen böra de nu i avlöningsstaten för skogsstatens ordinarie personal upptagna respenningarna uteslutas ur staten

och i stället ett särskilt förslagsanslag uppföras bland skogsdomänernas driftkostnader. Angående beloppet av detta anslag är att märka, att kommissionen beräknat detsamma på grundvalen av dåvarande personalförhållanden till 467,700 kronor för den ordinarie personalen, varvid dock icke medtagits 26 nytillkomna kronojägartjänster och de dagtraktamenten till kronojägare, som enligt förslaget i vissa fall skola utgå, utan att nattkvarter anlitats utom hemmet. Kommissionen har emellertid tillika framhållit såsom antagligt, att skogstjänstemännens resor komma att ökas efter ersättningsbestämmelsernas omläggning; beräknades denna ökning till 20 procent, kunde sammanlagda reseersättningen till den ordinarie personalen upptagas till omkring 560,000 kronor för år. Beträffande den extra personalen har kommissionen, utan att göra några närmare beräkningar, allenast uttalat den meningen, att kostnaderna enligt kommissionens förslag icke torde komma att överstiga den av domänstyrelsen enligt dess förslag för samma personal beräknade kostnaden 285,170 kronor för år. Om man, utan att för närvarande taga i betraktande den möjligen blivande ökningen av skogstjänstemännens resor, till det för den ordinarie personalen av kommissionen beräknade beloppet lägger det för den extra personalen av domänstyrelsen angivna beloppet, erhålles en summa av 752,870 kronor. Göres tillägg för dels nämnda 26 kronojägartjänster, dels 3 nya jägmästartjänster, om vilkas inrättande jag ämnar nu väcka förslag, dels nyssberörda av kommissionen ej beräknade dagtraktamenten till kronojägare, och tages tillika hänsyn till att den extra personalen, särskilt i Norrbottens och Västerbottens läns kustland, torde behöva ökas, synes denna summa böra för år 1918 förslagsvis upptagas till ett belopp av 820,000 kronor.

Lönekommissionens förslag om beredande av ersättning för expeditiionslokal från och med den 1 oktober 1917 finner jag mig böra till alla delar tillstyrka. Då ersättningen till skogsskoleföreståndarna för expeditiionslokal motiveras av deras befattning med skolreviret, bör sagda ersättning även för dem utgå från domänfonden.

Såsom domänstyrelsen framhållit torde den nuvarande ersättningen till överjägmästarna för hållande av expeditiionslokal, nämligen 400 kronor till varje, numera få anses vara åtminstone i de flesta fall alltför låg. En förändring är påkallad även därav, att det är önskligt, att de nu för ersättning till jägmästare m. fl. föreslagna grunderna vinna tillämpning jämväl å ersättningen till överjägmästare. Därvid synes mig lämpligt, att de för jägmästare angivna beloppen jämnt fördubblas, så att exempelvis för det fall, att expeditiionslokalen utgör en del av den utav överjägmästaren förhyrda bostaden, den normala maximiersättningen för hyra, uppvärmning, belysning och städning sättes till 600 kronor, med rätt för

domänstyrelsen att i undantagsfall bestämma högre ersättningsbelopp. De befogenheter, som beträffande jägmästares ersättning tillkomma överjägmästaren, böra i detta fall tillkomma domänstyrelsen. Vid beräkning av de för ersättningen till överjägmästarna erforderliga kostnaderna synes man böra utgå från en medelersättning av 500 kronor eller dubbla beloppet av det medeltal, som kommissionen beräknat för jägmästarna. För 12 överjägmästare blir då totalbeloppet 6,000 kronor.

För överjägmästarnas del torde, då de redan nu åtnjuta hyresersättning, förändringen icke böra inträda förrän från och med år 1918.

För bestridande av samtliga ersättningar för expeditionslokal bör ett särskilt belopp uppföras i kostnadsberäkningen. Detta belopp synes böra förslagsvis upptagas till $29,100 + 6,000 = 35,100$ kronor. Ur avlöningsstaten för skogsstatens ordinarie personal böra i stället de nuvarande hyresersättningarna till överjägmästarna uteslutas. Däremot böra å staten kvarstå kronojägarnas hyresersättningar, vilka icke kunna liksom ersättningarna för expeditionslokal utgå med växlande belopp och vilka hava en annan natur, i det de utgöra ersättning för saknad förmån av fri tjänstebostad.

Till de förslag, som utöva inverkan å den ordinarie staten, hör även förslaget om inrättande av tre nya jägmästartjänster i Norrbottens läns kustland i samband med en omreglering av revirindelningen därstädes. Vad domänstyrelsen anfört till stöd för detta förslag synes mig tillfullo utvisa behovet att fördela ifrågavarande område i flera revir än nu, och jag finner även det föreslagna sättet för delningens genomförande lämpligt. Mot de för de nya jägmästarna föreslagna avlöningsarna, utgörande 2,300 kronor i lön och 2,600 kronor i tjänstgöringspenningar och motsvarande vad som nu utgår till jägmästarna inom de vid kusten av länet belägna reviren, har jag icke något att erinra. Förslaget om respenningar föranleder med hänsyn till vad ovan anförts om upphörande av sådan gottgörelse icke till något särskilt yttrande.

Även domänstyrelsens förslag om höjning av tjänstgöringspenningarna till sex nyinrättade kronojägarbefattningar i Värmlands län finner jag mig böra tillstyrka. Med hänsyn till anledningen till denna höjning finner jag det vara skäligt, att höjningen må tillämpas redan från och med innevarande år.

Då vid bifall till vad jag sålunda tillstyrkt den av 1915 års riksdag godkända avlöningsstaten för skogsstatens ordinarie personal, vilken redan i föl ändrades beträffande kronojägarna, undergår ytterligare ändringar i åtskilliga hänseenden, synes det mig lämpligast att framlägga följande förslag till ny stat för sagda personal.

Avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa	
1 överjägmästare	4,000	3,200	7,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
5 »	20,000	16,000	36,000	
1 »	4,000	2,800	6,800	
5 »	20,000	14,000	34,000	
1 jägmästare	2,300	3,000	5,300	Efter 5 år kan lönen höjas med 400 kronor, efter ytterligare 5 år likaledes med 400 kronor samt efter än ytterligare 5 år ävenledes med 400 kronor.
17 »	39,100	51,000	90,100	
1 »	2,300	2,800	5,100	
23 »	52,900	64,400	117,300	
1 »	2,300	2,600	4,900	
14 »	32,200	36,400	68,600	
1 »	2,300	2,400	4,700	
6 »	13,800	14,400	28,200	
1 »	2,300	2,200	4,500	
9 »	20,700	19,800	40,500	
1 »	2,300	2,000	4,300	Efter 5 år kan lönen höjas med 300 kronor.
46 »	105,800	92,000	197,800	
1 skogsingenjör	2,300	2,600	4,900	
5 skogsingenjörer	11,500	13,000	24,500	
1 biträdande skogsingenjör	1,800	2,400	4,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter ytterligare 5 år likaledes med 100 kronor samt efter än ytterligare 5 år ävenledes med 100 kronor. Där bostadslägenhet saknas, utgår hyresersättning med 100 kronor.
4 » skogsingenjörer	7,200	9,600	16,800	
1 kronojägare	600	700	1,300	
201 »	120,600	140,700	261,300	
1 »	600	600	1,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter ytterligare 5 år likaledes med 100 kronor samt efter än ytterligare 5 år ävenledes med 100 kronor. Där bostadslägenhet saknas, utgår hyresersättning med 100 kronor.
107 »	64,200	64,200	128,400	
1 »	600	500	1,100	
194 »	116,400	97,000	213,400	
1 tillsyningsman	600	700	1,300	
26 tillsyningsmän	15,600	18,200	33,800	
	—	—	1,347,500	
<i>Hyresersättning.</i>				
361 kronojägare (å 100 kr.)	36,100 kr.			
27 tillsyningsmän (å 100 kr.)	2,700 kr.		38,800	
	Summa		1,386,300	

Innehär jägmästare eller kronojägare boställe, skall boställets uppskattade avkomst avgå å indelningshavarens lön. Därest åt jägmästare, skogsingenjör eller biträdande skogsingenjör upplåtes bostadslägenhet, skall han vidkännas avdrag å lönen, motsvarande skälig hyra.

Utgiftsposterna till ålderstillägg och pensionering torde böra upptagas med oförändrade belopp.

Vad därefter vidkommer den extra personalen, vilkens avlöningar upptagas bland de egentliga driftkostnaderna, är först att märka framställningen från skogstaxatorerna om arvodesförhöjning. I likhet med domänstyrelsen och lönekommissionen finner jag icke skäl tillstyrka densamma.

Däremot måste jag finna framställningen om förhöjning i de biträdande jägmästarnas arvoden behjärtansvärd. Såsom domänstyrelsen framhållit äro dessa tjänstemän fullt jämförliga med ordinarie revirförvaltare och hava självständig befattning med de åt dem anförtrödda delarna av vissa stora och särskilt tungskötta revir. Att deras befattningar icke redan förändrats till ordinarie beror närmast på vissa organisationsförhållanden beträffande revirindelningen m. m. Jag vill erinra, att de biträdande skogsingenjörerna i Västerbottens och Norrbottens läns kustland, vilka hava motsvarande ställning, redan vid inrättandet år 1915 av deras tjänster uppfördes å ordinarie stat.

Sedan frågan om anställande av en biträdande jägmästare i Bräcke revir numera förfallit, finnas blott två dylika tjänstemän, av vilka ingendera är förordnad i Norrland. De åtnjuta alltså icke den av domänstyrelsen omförmälda förmånen av visst dagtraktamente för rese- och förrättningsdag utan allenast arvode å 3,000 kronor jämte respeningsanslag, som enligt vad nu föreslås skola utbytas mot ersättning enligt resereglementet. För tjänstemän i så ansvarsfull och självständig ställning är enligt min mening detta arvode alldeles för lågt för att man skall kunna påräkna att hava dessa platser besatta med verkligt dugliga innehavare. Domänstyrelsen har föreslagit för biträdande jägmästaren i Garpenbergs revirdel 4,000 kronor och för motsvarande tjänsteman i Fryksdals revirdel 3,800 kronor, vilka belopp med 500 kronor understege, vad ordinarie jägmästare i motsvarande del av landet uppbure såsom begynnelseavlöning i lön och tjänstgöringspenningar. Jag vill emellertid erinra, att skillnaden mellan ordinare och biträdande skogsingenjörers avlöning är 700 kronor, och finner mig icke kunna tillstyrka, att mindre skillnad bestämmes i nu förevarande fall. Arvodena skulle då bli resp. 3,800 och 3,600 kronor.

Dessa arvoden utgå från det egentliga driftkostnadsanslaget till kronoskogarnas förvaltning. Höjningarna böra alltså där tagas i beräkning.

Jämväl i fråga om överjägmästarassistenternas arvoden, vilka likaledes utgå från det egentliga driftkostnadsanslaget, har domänstyrelsen ifrågasatt förhöjning. För närvarande utgöra dessa arvoden 3,200 kronor inom de sex nordligaste och 3,000 kronor inom de sex sydligaste distrikten. Domänstyrelsen har nu i skrivelse den 29 april 1916 förordat höjning i samtliga dessa arvoden med 500 kronor samt i senare skrivelser och utlåtanden återopat detta förslag. Såsom skäl har anförts, att stora svårigheter yppats att få dessa tjänster besatta, vilka svårigheter antoges komma att i hög grad ökas, ifall de resande extra jägmästarna erhöles reseersättning enligt därom framlagda förslag. Visserligen är icke den reseersättning, jag förut tillstyrkt, avsedd att utgöra en löneförbättring utan endast gottgörelse för omkostnader för resa och vistelse utom hemmet, men då genom dess medgivande i allt fall en ekonomisk förbättring beredes de extra jägmästarna, vilka förut fått vidkännas avsevärda kostnader för sina resor, synes det mig ej kunna bestridas, att platserna såsom assistenter hos överjägmästare, vilka äro särskilt krävande och fordra god kompetens och erfarenhet, skola bliva i ekonomiskt hänseende ännu mindre lockande än förut. Jag anser det därför skäligt, att viss arvodesförhöjning medges, men finner densamma kunna stanna vid 400 kronor, varigenom högsta arvodet skulle bliva 3,600 kronor eller samma belopp, som enligt propositionen nr 26 innevarande år ansetts böra utgöra maximibelopp för arvodet till skogligt bildade amanuenser hos domänstyrelsen. För tolv överjägmästarassistenter gör sammanlagda ökningen 4,800 kronor.

Vad lönekommissionen och domänstyrelsen föreslagit ifråga om ändrade bestämmelser rörande skrivmaterialier åt skogsstatens personal synes mig välbetänkt och ägnat att böra vinna godkännande. Kostnaderna härför böra beräknas i driftkostnadsanslaget till kronoskogarnas förvaltning. Jag vill framhålla, att förslaget innebär icke blott ny reglering av dessa förhållanden från och med nästa år utan jämväl gottgörelse för överskjutande utgifter för skrivmaterialier under åren 1916 och 1917.

Såsom domänstyrelsen tydligt påvisat kräves för handhavande av den för Västerbottens och Norrbottens läns kustland gällande skogslagstiftningen en vida större extra personal, än som beräknades vid bestämmande år 1915 av anslag å 17,600 kronor till dylik personal. Redan i fjol beviljade riksdagen för ökning av sagda personal ett förslagsanslag av 35,000 kronor, och därjämte användes till samma ändamål ett belopp av 29,000 kronor, varmed de inflytande utsyningsavgifterna från lagens

tillämpningsområde överstego beräknat belopp. Oaktat denna ökning med 64,000 kronor kunde, såsom domänstyrelsen framhållit, icke alla begärda utsyningsförrättningar verkställas under året utan en del måste anstå till innevarande år. På grund härav har styrelsen funnit det vara nödvändigt, att under år 1917 medel finnas tillgängliga för anställande av sådan personal icke blott i samma omfattning som i fjol utan ytterligare under senare halvåret sex extra skogsingenjörer och tolv extra tillsyningsmän. Även för år 1918 har styrelsen ansett lika stor personal böra beräknas. Med hänsyn till att de enskilda skogsägarna i dessa trakter kunna anses hava skäligen anspråk på att, då staten genom lagstiftning hindrar dem att fritt förfoga över sitt skogskapital, staten icke på grund av personalbrist även hindrar dem att begagna sin skog i överensstämmelse med författningens föreskrifter, samt då de nuvarande konjunkturerna göra sannolikt, att utsyningsförrättningar även i år och nästa år komma att begäras i stor omfattning, torde domänstyrelsens nu förevarande förslag böra godkännas, även om någon lindring i utsyningsförrättningarna kommer att föranledas av bifall till Kungl. Maj:ts den 16 innevarande april avlåtna proposition om vissa ändringar i nämnda författning. För extra personal under vartdera av dessa år bör alltså, utöver vad 1915 års beräkning upptager eller 17,600 kronor, nu beräknas dels 64,000 kronor dels ock kostnaderna för sex extra skogsingenjörer och tolv extra tillsyningsmän under ett halvt år. Till arvoden åt dessa kan enligt domänstyrelsens uppgift beräknas omkring 22,000 kronor, vadan den ökade kostnaden för vartdera året bör inalles upptagas till 86,000 kronor och hela kostnaden till 103,600 kronor. Härtill kommer reseersättning, som bör inräknas i förslagsanslaget till dylika ersättningar.

Vad de direkta förvaltningsutgifterna angår har domänstyrelsen i sin skrivelse den 30 september 1916 beräknat desamma till 11,400,000 kronor, de av styrelsen föreslagna nya dagtraktamentena för viss extra personal, vilka icke nu ifrågakomma, oräknade. Styrelsen har kommit till detta belopp genom ökning med 1 miljon kronor av det belopp, i runt tal 10,400,000 kronor, som jägmästarna ansett behöfligt för år 1917, och vari styrelsen ansett någon mer avsevärd minskning icke kunna ske.

Sedan generalförslag angående driftkostnader under år 1917 för statens domäner numera blivit fastställt, har jag med ledning av detta förslag ävensom generalförslaget för år 1916 låtit för jämförelse uppgöra följande tabell, upptagande de förvaltningskostnader för skogsdomänerna under berörda två år, som utgöras av jägmästarnas förvaltningsmedel

jämte kostnader för extra skogsbevakning, och vilka för år 1917 motsvaras av jägmästarnas omförmälda, preliminära summa av i runt tal 10,400,000 kronor.

	1916	1917	Ökning	Minskning
Extra skogsbevakning	335,992	441,122	105,130	—
Avverkning och virkestransport.....	3,598,189	6,189,423	2,591,234	—
Skogsodling och beståndsvård	455,839	549,863	94,024	—
Vägar	210,360	361,103	150,743	—
Hägnad m. m.....	58,633	51,783	—	6,850
Dikning.....	394,826	451,893	57,067	—
Byggnader	513,397	884,796	371,399	—
Inventarier	27,218	63,654	36,436	—
Skatter	743,182	808,332	65,150	—
Diverse utgifter	253,967	278,765	24,798	—
Summa kronor	6,591,603	10,080,734	3,495,981	6,850

I verkligheten är dock ökningen icke fullt så stor, i det att Kungl. Maj:t under år 1916 vid särskilda tillfällen anvisat till avverkning och virkestransport utöver den i generalförslaget för samma år upptagna summan av 3,598,189 kronor ytterligare 1,100,000 kronor.

Samtliga utgiftsposter utom till hägnader m. m. utvisa stegring, å vissa poster synnerligen stark. Domänstyrelsen har framhållit, att de kraftigt ökade avverkningarna krävde ökade medel såväl till extra bevakning som till arbetslöner m. m. Särskilt arbetsprisen hade undergått mycket stark stegring. Även vore att märka, att allt större partier virke numera försålles avverkade, i vissa fall försågade eller förvandlade till träkol. Statens nettoförtjänst bleve härigenom större än genom försäljning å rot, men kostnaderna ökades givetvis. Med de stora avverkningarna följde nödvändigheten att nedlägga ökade kostnader på de avverkade markområdenas försättning i skogbärande skick, och dessa kostnader komme att oavbrutet stiga. Väl planerade väganläggningar vore nödvändiga för bosättning och odling, varigenom en synnerligen välbehövlig skogsarbetarstam småningom skulle bildas. Numera behövdes även transportvägar, som vore trafikabla sommartid. Dikning borde däremot under nuvarande tider icke mer än nödigt forceras, och styrelsen hade därför vidtagit reduktion med omkring 80,000 kronor av jägmästarnas dikningsförslag. Posten till byggnader utvisade särdeles stark ökning, beroende huvudsakligen på nödvändigheten att uppföra

bostäder åt en stam av fasta skogsarbetare, byggnadsföretag å inköpta skogsegendomar, uppförande av skogskojar m. m. I inventarieanskaffningen inginge fyra flyttbara motorsågar.

Med hänsyn till de sålunda i 1917 års generalförslag upptagna utgiftsbeloppen samt nödvändigheten att nedlägga ökat arbete å statens skogar anser jag de direkta förvaltningsutgifterna för år 1918 icke nu böra upptagas till lägre belopp än domänstyrelsen beräknat eller 11,400,000 kronor.

I betraktande av dels att resekostnaderna nu beräknas utgå från särskild utgiftspost, dels de höjda arvodena åt biträdande jägmästare och överjägmästarassistenter, dels ovan meddelade beräkning över kostnaderna för den extra skogspersonalen för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens län utom lappmarken dels ock den föreslagna ändringen i fråga om bestridande av kostnader för skrivmaterialier åt skogsstatens personal samt för slutsummans avjämnande synas de egentliga förvaltningskostnaderna för år 1918 nu kunna beräknas sålunda:

direkta förvaltningsutgifter.....	kronor 11,400,000
skogsindelning, extra skogstjänstemännens dagarvo-	
den, vissa byggnadsarbeten m. m.	» 836,000
avlöning åt viss extra skogspersonal m. m.	» 340,000
» » extra skogsingenjörer och extra tillsy-	
ningsmän	» 103,600
överjägmästares expenser m. m.....	» 29,000

Summa kronor 12,708,600

Då bruttoinkomsterna av skogsmedlen för år 1918 i statsverkspropositionen beräknats till 35,000,000 kronor, bör, enligt den av riksdagen år 1916 godkända princip, 5 procent härav beräknas att avsättas till förnyelsefonden för återväxtkostnader med 1,750,000 kronor. Enär till skogsodlings- och dikningsarbeten, som böra bestridas från denna fond, i förenämnda beräkning över de direkta förvaltningsutgifterna för år 1918 ingår ett belopp av i runt tal 1,000,000 kronor, kunna i stället dessa utgifter sänkas med samma belopp och till följd därav summan av de egentliga förvaltningskostnaderna minskas till 11,708,600 kronor.

För skogsstatens befattning med privatskogar under utsyningslagen och dimensionslagen skall gottgörelse tillföras domänfonden genom anslag å riksstaten. I statsverkspropositionen är härtill beräknat dels för utsyningslagens handhavande 200,000 kronor å ordinarie stat och dels för dimensionslagens handhavande 130,000 kronor å ordinarie samt

140,000 kronor å extra stat. Det å extra stat beräknade beloppet är avsett såväl för år 1917 som för år 1918. De nuvarande ordinarie anslagen för dessa ändamål äro respektive 170,000 och 102,400 kronor.

Vad då först angår utsyningslagens tillämpningsområde, huvudsakligen lappmarken samt Särna socken med Idre kapellag, är att beakta, att kostnaderna för därvarande skogsstatspersonal nu ökas med dels reseersättningar åt ordinarie och extra personal, dels tillfällig löneförbättring åt ordinarie och åt extra årsförordnade kronojägare, dels ock gottgörelse för expeditionslokaler, varemot de nuvarande respenningarna utgå. Verkställda beräkningar utvisa, att nettoökningen på grund härav kan anslås till omkring 120,000 kronor. Ehuru väl löneförbättringen är allenast tillfällig, är det givet, att vid en blivande löne-reglering minst motsvarande belopp bör medgivas såsom ökning i av-löningen. Jag anser därför ingen betänklighet böra möta att taga även denna förbättring i beräkning vid det ordinarie ersättningsbeloppets bestämmande. Om en fjärdedel av sagda ökning påföres skogspersonalens arbete med privatskogarna, blir för dessas del ökningen 30,000 kronor och hela ersättningsbeloppet 200,000 kronor, såsom ock bebådats.

Dimensionslagens handhavande sker genom särskild personal av skogsingenjörer och tillsyningsmän, ordinarie och extra, vilkas hela kostnad bör ersättas domänfonden. Utöver det nuvarande ordinarie anslaget å 102,400 kronor behöves ersättning för tillfällig löneförbättring, reseersättningar och gottgörelse för expeditionslokaler åt den med detta anslag avsedda personalen, varemot de nuvarande respenningarna utgå. Enligt gjorda beräkningar skulle nettoökningen bli ungefär 44,000 kronor och anslaget sålunda behöva upptagas till 146,000 kronor i av-jämnat tal. Då emellertid de inflytande avgifterna böra i första hand användas till bestridande av dessa kostnader samt av nämnda avgifter endast ett belopp av 20,000 kronor beräknats vid bestämmandet av det nuvarande ordinarie anslaget, men avgifterna under år 1916 enligt domänstyrelsens uppgift kunna beräknas hava uppgått till omkring 49,000 kronor, synes, om än denna ökning icke får anses i sin helhet beteckna ett normalt förhållande, ett belopp av ytterligare 16,000 kronor kunna utan risk beräknas såsom normal inkomst. Den normala inkomsten skulle sålunda upptagas till 36,000 kronor. Sagda 16,000 kronor böra nu avdragas från förberörda utgiftsbelopp av 146,000 kronor, varefter ett behövt ordinarie ersättningsbelopp av 130,000 kronor kvarstår, vilket också bebådats.

För dimensionslagens tillämpning behöves emellertid även extra personal, för vilken kostnaden av mig förut beräknats till 86,000 kronor

förutom reseersättningar. Då emellertid, på samma gång som personalen erhåller en så stark tillökning, dess arbetsprodukt bör ökas och i följd därav beloppet av inflytande avgifter stiger utöver det vid ordinarie anslagens bestämmande beräknade beloppet av 36,000 kronor, vill det synas tillräckligt, att det extra ersättningsbeloppet för år 1918 upptages till 80,000 kronor.

Med iakttagande av de nu av mig framlagda förslag och beräkningar skulle driftkostnaderna för statens skogsdomäner under år 1918 inalles beräknas sålunda:

skogsstatens ordinarie personal	kronor	1,386,300
ålderstillägg åt skogsstatens personal	»	125,000
pensionering av skogsstatens personal	»	65,000
tillfällig löneförbättring	»	180,000
reseersättningar	»	820,000
ersättning för expeditiionslokal	»	35,100
förnyelsefond för återväxtkostnader	»	1,750,000
egentliga förvaltningskostnader	»	11,708,600
		<hr/>
		kronor 16,070,000.

Avgår

a) ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna och Särna socken med Idre kapellag	kronor	200,000
b) ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland	»	130,000
c) extra anslag för sistnämnda ändamål	»	80,000
		<hr/>
		kronor 15,660,000.

Detta belopp är detsamma, som för ändamålet beräknades i propositionen nr 26 angående driftkostnader för statens domäner för år 1918. I enlighet med förslaget i samma proposition skulle alltså driftkostnaderna under år 1918 för statens domäner inalles beräknas till 16,100,000 kronor.

Jag har även tillstyrkt vissa utgiftsökningar redan för innevarande år. Någon kostnadsberäkning för dessa, utöver vad lönekommissionen framlagt, synes emellertid icke nu erforderlig annat än för bestämmande

av det belopp, som bör anvisas under nionde huvudtiteln för anställande redan i år av ökad extra personal för handhavande av dimensionslagen. I detta avseende har, med beaktande dels att tillfälligt lönetillägg icke skall utgå år 1917 och dels av ökad inkomst av utsyningsavgifter, ett belopp av förslagsvis 60,000 kronor befunnits lämpligt avvägt.

Då det för år 1918 behövlige beloppet å extra stat härförut beräknats till 80,000 kronor, tarvas sålunda å extra stat inalles 140,000 kronor, varav erforderligt belopp torde böra få utgå redan innevarande år. Hela det extra anslaget bör, liksom det i fjol av riksdagen beviljade tillökningsanslaget å 35,000 kronor, få naturen av förslagsanslag.

Angående de härför behövlige anslagen såväl å ordinarie som extra stat under nionde huvudtiteln anholder jag att senare i dag få göra särskilda framställningar.»

III. Kostnader för statens jordbruksdomäner.

Kostnaderna för statens jordbruksdomäner under år 1918 har i likhet med vad skett för år 1917 beräknats på följande sätt:

avlöning åt domänintendenter	kronor	35,500
resekostnader vid domänförvaltningen	»	45,000
övriga med förvaltningen av jordbruksdomänerna för- enade kostnader	»	100,000
Summa kronor		180,500.

Vad först angår de föreslagna förändringarna i gällande stat för domänstyrelsen, så har utskottet intet att erinra däremot att ytterligare sex nya kvinnliga biträdesbefattningar, därav två i andra och fyra i första lönegraden, uppföras i avlöningsstaten. Härav föranledes en höjning i staten av 8,000 kronor. Vidare finner utskottet skäligt att för höjande av de å styrelsens skogsbyråer och kameralbyrån anställda amanuensernas arvoden samt för tillgodoseende av ytterligare behov av medel till arvoden åt extra kvinnliga biträden och till vikariatsersättning den i avlöningsstaten upptagna posten till arvoden åt amanuenser och biträden m. m. på sätt föreslagits höjes med 10,200 kronor eller från 46,100 kronor till 56,300 kronor.

Att såsom föreslagits ur staten utesluta tryckningskostnaderna, vilka för närvarande ingå i sistnämnda post, och sammanföra dem med anslaget till tryckning av styrelsens årsberättelse finner jämväl utskottet lämpligt. Ej heller föranleder förslaget att samtliga tryckningskostnader

Utskottet.
Domän-
styrelsen.

under rubriken tryckningskostnader för domänstyrelsen upptagas till ett med 2,000 kronor förhöjt belopp någon erinran från utskottets sida.

Beträffande styrelsens extra skogsbyrå torde den därå anställda amanuensen i likhet med vad föreslagits rörande de ovannämnda byråerna böra erhålla en arvodesförhöjning av 600 kronor. Behovet av att för avlönande av vikarier å ifrågavarande byrå anslaget till densamma höjes med 600 kronor eller från 14,700 kronor till 15,300 kronor synes utskottet ådagalagt.

Mot förslaget att anslagen till ålderstillägg och pensionering av styrelsens personal höjas det förra från 11,000 kronor med 1,000 kronor till 12,000 kronor och det senare från 2,000 kronor med 300 kronor till 2,300 kronor har utskottet intet att erinra.

*Statens skogs-
domäner.*

Jämväl utskottet är av den uppfattningen, att med en definitiv reglering av avlöningsförhållandena för skogsstatens hela personal bör anstå i avvaktan på den utredning rörande gemensamma avlöningsbestämmelser för bland annat kommunikationsverken och domänförvaltningen, varmed den i statsrådsprotokollet omförmälda lönekommissionen för närvarande är sysselsatt. Emellertid synes utskottet med hänsyn till den under senare åren inträdda fördyring av levnadskostnaderna skäligt, att på sätt nu föreslagits den personalgrupp inom skogsstaten, vars vederlikar inom andra verk efter den för skogsstaten senast vidtagna löneregleringen erhållit förbättrade löneförmåner, nu beredes ett tillfälligt lönetillägg. Den åsyftade personalen utgöres av ordinarie kronojägare, tillsyningsmän och skogsrättare. Skogsrättarna kunna dock här lämnas å sido, när såsom departementschefen jämväl framhållit dessa befattningshavare icke avlönas från domänfonden utan från ordinarie anslag under nionde huvudtiteln. Den av Kungl. Maj:t ifrågasatta löneförhöjningen av 250 kronor för befattningshavare, som uppbär hyresersättning, och 200 kronor för befattningshavare, som åtnjuta bostadsförmån in natura, finner utskottet sig böra tillstyrka. Utskottet har heller icke något att erinra däremot att jämväl årsförordnade extra kronojägare och andra årsförordnade extra bevakare komma i åtnjutande av ett lönetillägg av 200 kronor.

Beträffande tiden för ifrågavarande lönetilläggs utgående har uti de i ämnet väckta motionerna föreslagits, att detsamma måtte få utgå redan från och med år 1917. Utskottet anser emellertid i likhet med departementschefen och på av honom anförda skäl, att lönetillägget bör utgå först från och med år 1918.

Rörande frågan om reseersättningens utgående till skogsstatens personal hyser utskottet den meningen att tjänstemännen böra beredas

full ersättning för sina kostnader i och för resorna, så att de icke av ekonomiska skäl behöva avhålla sig från att resa, men att de, å andra sidan, icke heller böra å resorna skörda någon vinst. Med utgångspunkt härifrån har utskottet icke något att erinra mot de av Kungl. Maj:t nu föreslagna förändrade grunder för rese- och traktamentsersättningens utgående i vad rör *den förvaltande personalen* inom skogsstaten.

Beträffande åter *den bevakande personalen* hava motionärerna föreslagit, att reseersättningen måtte bestämmas att utgå enligt de grunder, som av skogssakkunniga för södra och mellersta Sverige föreslagits i av dem den 17 december 1915 avgivet betänkande.

Enligt berörda förslag skulle ersättningen för de direkta resekostnaderna, biljetter, skjutsar o. d., utgå med ett fast årsbelopp samt ersättningen för de ökade levnadskostnaderna i anledning av resorna med dagtraktamenten enligt resereglementet för varje resa eller förrättning på större avstånd än 5 kilometer i rak sträckning från hemmet, utan avseende å om bortovaron från hemmet varit längre eller kortare.

I fråga om rätten till traktamenten anser emellertid utskottet, att det icke torde vara riktigt om — såsom bleve följden genom antagande av sagda förslag — *den bevakande personalen* skulle äga åtnjuta fullt traktamente efter resereglementet för varje förrättning eller vistelse utanför 5-kilometersgränsen av hur kort varaktighet som helst under det att för *den förvaltande personalen* vissa tidsbegränsningar i detta avseende skulle gälla. Då utskottet anser det vara principiellt riktigt, att rätten till traktamente göres beroende av den längre eller kortare bortovaron från hemmet, synes utskottet lämpligt, att traktamente med i resereglementet stadgat belopp utgår endast för sådan resa och förrättning, då tjänstemannen nödgats anlita nattkvarter utom hemmet. I de fall då tjänstemannen företagit resan på särskild order av vederbörande jägmästare eller annan överordnad tjänsteman för att biträda med, utföra eller leda avverkning, skogsodling eller annat särskilt arbete torde dock traktamente böra få utgå med hälften av det i resereglementet för en resdag stadgade belopp, då resan krävt minst åtta timmar men icke påfordrat nattkvarter utom hemmet och med hela beloppet då resan krävt minst tolv timmar.

Beträffande däremot ersättningen för de direkta resekostnaderna anser utskottet på av motionärerna anförda skäl, att för *den bevakande personalen* denna ersättning bör, i enlighet med de skogssakkunnigas förslag, utgå i form av årsanslag. Då beloppen av dessa anslag givetvis böra bestämmas med hänsyn till bevakningstrakternas utsträckning och kommunikationsförhållanden, torde även för nu omhandlade tjänstemän

ersättningen i fråga böra anpassas efter vederbörandes utgifter för resorna. Tills vidare torde dock de nuvarande fasta respenninganslagen lämpligen kunna gälla såsom resekostnadsanslag av nu ifrågavarande slag.

Det i statsrådsprotokollet intagna förslag till avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal synes med iakttagande härav böra erhålla följande tillägg:

Respenningar:

202 kronojägare	(à 250 kr.)	.....	kronor	50,500
73 »	(à 200 kr.)	.....	»	14,600
57 »	(à 150 kr.)	.....	»	8,550
100 »	(à 100 kr.)	.....	»	10,000
73 »	(à 50 kr.)	.....	»	3,650
27 tillsyningsmän	(à 250 kr.)	.....	»	6,750
				<hr/>
				kronor 94,050.

Avlöningsstatens slutsumma kommer sålunda att ökas med 94,050 kronor till 1,480,350 kronor. Det av departementschefen till reseersättningar beräknade beloppet av 820,000 kronor torde däremot kunna minskas med motsvarande belopp eller till 725,950 kronor.

I de i ämnet väckta motionerna hava uttalats vissa farhågor därför att den av Kungl. Maj:t nu föreslagna omläggningen av grunderna för rese- och traktamentsersättningens utgående till den förvaltande och med denna jämnställda personalen inom skogsstaten skulle beträffande vissa i motionerna omförmälda tjänstemän särskilt skogstaxatorerna föra till en minskning av till dem för närvarande utgående förmåner. I anledning härav vill utskottet uttala den förvissningen att, därest så skulle visa sig bliva förhållandet, Kungl. Maj:t icke skall underlåta att hos riksdagen göra den framställning rörande särskilt lönetillskott för nämnda befattningshavare, vartill omständigheterna kunna föranleda.

Vidare har i berörda motioner framhållits vissa önskemål ifråga om reseersättningens bestämmande vid färd med cykel eller skidor. Utskottet, som tillfullo uppskattar betydelsen för ifrågavarande personals vidkommande av nämnda fortskaffningsmedel, är övertygat därom, att Kungl. Maj:t skall vid tillämpningen av de av utskottet nu tillstyrkta grunder för reseersättnings utgående till skogsstatens personal ägna nu ifrågavarande spörsmål nödig uppmärksamhet.

Behovet av att revirförvaltarna, biträdande jägmästare, skogsingenjörer, biträdande skogsingenjörer och skogsskoleföreståndare beredas er-

sättning för expeditiionslokal finner utskottet ådagalagt genom utredningen i ärendet. Beloppet av den föreslagna ersättningen anser utskottet jämväl lämpligt avvägd. Ej heller har utskottet något att erinra mot att ersättningen får utgå från den 1 oktober 1917. Mot att den till överjägmästarna för närvarande utgående ersättning för ifrågavarande ändamål från och med år 1918 höjes från 400 kronor till 500 kronor synes utskottet ingen invändning kunna göras.

I det föreliggande förslaget ingår jämväl inrättande av tre nya jägmästarbefattningar i samband med reglering av vissa revir inom Norrbottens läns kustland. Av den i ärendet förebragta utredningen har utskottet blivit övertygat om behovet härav, varför utskottet biträder förslaget.

Att tjänstgöringspenningarna för sex nyinrättade kronojägarbefattningar i Värmlands län höjas till 600 kronor anser utskottet på de i ärendet anförda skäl befogat.

Utskottet har intet att erinra mot de för ålderstillägg och pensionering av skogsstatens personal upptagna beloppen.

Beträffande arvoden till de biträdande jägmästarna och överjägmästarassistenterna synes utskottet skäligt, att dessa höjas till av departementschefen tillstyrkta belopp.

Vad departementschefen anført rörande ändrade bestämmelser i fråga om skrivmaterialier åt skogsstatens personal ger icke anledning till någon utskottets erinran.

Mot den av departementschefen verkställda beräkningen ifråga om erforderliga medel för handhavande av den för Västerbottens och Norrbottens läns kustland gällande skogslagstiftning synes ingen anmärkning kunna göras.

Det av Kungl. Maj:t till bestridande av egentliga förvaltningskostnader föreslagna beloppet 11,708,600 kronor föranleder heller icke någon erinran från utskottets sida.

I anslutning till den av riksdagen år 1916 godkända principen anser jämväl utskottet att 5 procent av de beräknade bruttoinkomsterna för år 1918 bör på sätt föreslagits avsättas till förnyelsefond för återväxtkostnader eller ett belopp av 1,750,000 kronor.

Till täckande av kostnaderna för skogsstatens befattning med privatskogar under utsyningslagen och dimensionslagen har under senaste åren ordinarie anslag beviljats under nionde huvudtiteln för att tillföras domänfonden.

I betraktande av vad utskottet här ovan tillstyrkt rörande tillfällig löneförbättring åt viss skogsstatspersonal, reseersättningar och

gottgörelse för expeditionslokal synes utskottet en ökning jämväl av sist berörda anslag nödvändig. De belopp, vartill dessa beräknats för år 1918, finner utskottet i stort sett väl avvägda. Såsom departementschefen visat erfordras emellertid för dimensionslagens tillämpning utöver ovannämnda båda ordinarie anslag ett extra anslag av sammanlagt 140,000 kronor, varav erforderligt belopp beräknats få utgå redan under år 1917. De skäl, som anförts till stöd för beviljande av sistnämnda extra anslag finner utskottet övertygande.

Statens
jordbruks-
domäner.

Mot det av Kungl. Maj:t såsom kostnader för statens jordbruksdomäner upptagna beloppet 180,500 kronor har utskottet intet att erinra.

Med iakttagande av vad utskottet sålunda tillstyrkt skulle driftkostnaderna för förvaltningen av statens domäner under år 1918 komma att beräknas på följande sätt:

I. Kostnader för domänstyrelsen:

avlöningsstat för styrelsen	kronor	186,800	
extra skogsbyrå hos styrelsen	»	15,300	
ålderstillägg åt styrelsens personal	»	12,000	
pensionering av styrelsens personal	»	2,300	
anställande av extra amanuenser och biträden			
hos styrelsen samt renskrivning m. m.	»	9,600	
styrelsens expenser	»	18,000	
rese- och traktamentsersättning åt styrelsens			
personal	»	6,000	
tryckningskostnader för styrelsen	»	9,500	259,500.

II. Kostnader för statens skogsdomäner:

skogsstatens ordinarie personal	kronor	1,480,350	
ålderstillägg åt skogsstatens personal	»	125,000	
pensionering av skogsstatens personal	»	65,000	
tillfällig löneförbättring	»	180,000	
reseersättningar	»	725,950	
ersättning för expeditionslokal	»	35,100	
förnyelsefond för återväxtekostnader	»	1,750,000	
egentliga förvaltningskostnader	»	11,708,600	
		kronor	16,070,000.

Avgår			
a) ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna och Särna socken med Idre kapellag	kronor	200,000	
b) ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland	»	130,000	
c) extra anslag för sistnämnda ändamål	»	80,000	410,000
			15,660,000

III. Kostnader för statens jordbruksdomäner :

avlöning åt domänintendenter	kronor	35,500	
resekostnader vid domänförvaltningen	»	45,000	
övriga med förvaltningen av jordbruksdomänerna förenade kostnader	»	100,000	180,500
Summa kronor			16,100,000.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa

att riksdagen må i anledning av förevarande propositioner och de av herrar Barthelson och Holm i ämnet väckta motioner

a) *dels* från och med år 1918 i gällande avlöningsstat för domänstyrelsen ej mindre uppföra ytterligare två kvinnliga biträden av andra lönegraden och fyra kvinnliga biträden av första lönegraden, en var med i statsrådsprotokollet angivna avlöningsförmåner, än även upptaga anslagsposten till arvoden åt amanuenser och biträden m. m. under förändrad beteckning: »Till arvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare samt vikariatsersättningar» med ett till 56,300 kronor förhöjt belopp, till

följd varav statens slutsumma kommer att höjas från 168,600 kronor med inalles 18,200 kronor till 186,800 kronor;

dels förklara, att, därest kvinnligt biträde, som vid ingången av år 1918 är anställt hos domänstyrelsen och befordras till innehavare från samma tid av någon av de nyinrättade ordinarie biträdesbefattningarna, omedelbart före sin befordran mot fast arvode utfört arbete av motsvarande eller jämförlig beskaffenhet därstädes, biträdet må äga att för åtnjutande av löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid, biträdet utfört sådant arbete vid ämbetsverket; samt

att i övrigt skola å de nya kvinnliga biträdesbefattningarna äga tillämpning de allmänna villkor och bestämmelser, som gälla för biträdesbefattningar å vissa domstolars, ämbetsverks och myndigheters stater;

dels godkänna det av chefen för jordbruksdepartementet framlagda förslaget till avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal med det av utskottet här ovan föreslagna tillägg att tillämpas från och med år 1918 ävensom förklara, att de villkor och bestämmelser, som nu gälla för åtnjutande av de i avlöningsstaten för skogsstaten för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningsförmåner, skola vara gällande även i fråga om avlöningarna å den nya staten;

dels medgiva, att för år 1918 tillfälligt lönetillägg må i enlighet med de av departementschefen tillstyrkta grunder utgå till ordinarie kronojägare och tillsyningsmän samt årsförordnade extra kronojägare och andra årsförordnade extra bevakare;

dels medgiva, att från och med den dag Kungl. Maj:t bestämmer, resekostnads- och traktamentsersättning må av domänfondens avkastning utgå till ordinarie och extra befattningshavare vid skogsstaten, tillhörande *den förvaltande personalen*, ävensom skogsskoleföreståndare i enlighet med gällande resereglemente med iakttagande av de modifikation och särskilda bestämmelser Kungl. Maj:t må föreskriva, samt till ordinarie och extra befattningshavare vid skogsstaten,

tillhörande den bevakande personalen, ävensom skogsrättare i huvudsaklig överensstämmelse med av utskottet här ovan angivna grunder; dock under villkor att, därest denna förändring av Kungl. Maj:t bestämes att inträda under loppet av innevarande år, den del av för befattningshavare vid skogsstaten, tillhörande den förvaltande personalen, ävensom skogsskoleföreståndare bestämda respenningar, som belöper på tiden från och med sagda dag till årets slut, icke må till honom utgå;

dels medgiva, att ersättning för expeditionslokal må i huvudsaklig överensstämmelse med de av departementschefen tillstyrkta grunder av domänfondens avkastning utgå till överjägmästare från och med år 1918 samt till revirförvaltare, biträdande jägmästare, skogsingenjörer, biträdande skogsingenjörer och skogsskoleföreståndare från och med den 1 oktober 1917;

dels med godkännande av de i berörda båda statsrådsprotokoll gjorda beräkningar med däri av utskottet härövan föreslagna ändringar, såsom driftskostnader för statens domäner under år 1918 *förslagsvis* uppföra ett belopp av 16,100,000 kronor, att utgå av domänfondens avkastning;

dels medgiva, att till innehavarna av sex från och med år 1917 inrättade kronojägarbefattningar inom Värmlands län må av domänfondens avkastning för år 1917 såsom tjänstgöringspenningar under innevarande år utgå, utöver i staten upptaget belopp av 500 kronor, ytterligare 100 kronor till en var;

dels ock medgiva, att av domänfondens avkastning för år 1917 må av Kungl. Maj:t användas 2,700 kronor för höjning under samma år av arvodena åt amanuenser å domänstyrelsens ordinarie skogsbyråer samt kameralbyrå, 450 kronor till dylik arvodeshöjning åt amanuensen å styrelsens extra skogsbyrå samt 600 kronor till vikariatsersättningar under år 1917 å sistnämnda byrå.

b) att de av herrar Barthelson och Holm i ämnet väckta motioner i vad de icke blivit besvarade genom

vad utskottet här ovan anfört och tillstyrkt icke må
till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 24 maj 1917.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: Hrr greve Hamilton, Ericsson, Petersson, P. Alfred, Paulson, greve
Wachtmeister, Persson, Öberg, Nilsson i Tånga, Nilsson i Linnås, Sjö-
blom, friherre Silfverschiöld, Pettersson, Olaus, Tysk, Larsson och Igel.

Reservation

av herr Ericsson.
